

Crypto-conventies, iets voor u????

(Jan Peter Pals)

Als je, zoals ik, via je werk op een "electronic mail"-netwerk bent aangesloten, willen er nog wel eens interessante dingen van over de oceaan binnenkomen.

Zoals deze, over cryptologische technieken in bieden en tegenspel, die door de ACBL (American Contract Bridge League) zijn verboden.

De auteur is een 'angry young man' die het verbieden van dit soort zaken ziet als een ernstige belemmering van de ontwikkeling in bieden en signaleren.

De discussie over rode afspraken is in Nederland niet onbekend, maar over de in het onderstaande verhaal ter sprake komende technieken is nog maar heel weinig gepubliceerd. Ze zijn natuurlijk rood.....

A	
V	CRYPPIE
OP	L
MIJN	U
D	B

(Peter Winkler -vertaling & bewerking: JPP).

Het begon allemaal toen ik op een regenachtige avond in Atlanta een ontmoeting had met een onbekende schone. Ze stond druipend tegen de gebeeldhouwde gevel van een gebouw van 10 verdiepingen, make-up doorgelopen, kapsel geruïneerd, een uitdagende blik, kortom, onweerstaanbaar. In haar vuist geklemd, alsof ik het zo gewild had, bevond zich het begin van een conversatie: de doorweekte maar onmiskenbare vorm van een systeemkaart.

'Ruzie met je partner gehad?'

Het samentrekken van haar lippen was duidelijk genoeg.

'Misschien mag ik mij als vervanger aanbieden?'

'Met iemand in mijn stemming wil je vast niet spelen', waarschuwde ze.

'Dat waag ik er op', zei ik nonchalant. 'Waar wordt er gespeeld?'

Ze antwoordde niet meteen, nam me op, zuchtte.... en zei: 'Kom mee'.

Ik probeerde onverschillig te kijken, maar mijn hart bonsde. Zo-even was ik bezig na een lange dag op kantoor naar de metro te sjokken, en nu was ik op weg naar wat ik wist dat een onvergetelijke avond zou worden.

Eikenhouten deuren en een ietwat vervallen art-deco portaal leidden naar wat één van de allereerste automatische liften moet zijn geweest. Terwijl ze op het knopje '6' drukte merkte ik op dat ik niet op de hoogte was van het bestaan van een reguliere bridgeclub in dit deel van de stad.

'Het is ook geen echte bridgeclub', zei ze, 'het is de Cryppie-club'.

Verdere uitleg bleef achterwege en weldra bevond ik mij in een grote, wat groezelige kamer, waarin al een stuk of vijftig mensen aan het bridgen waren. Een lange, witharige heer groette mijn partner met: 'Hé, wie we dáár hebben!' en wees ons een tafel.

'Ik waarschuw maar even', zei mijn partner, toen ik een stoel voor haar klaar hield, 'je kunt hier tegen een paar conventies aanlopen waar je nog nooit van gehoord hebt'.

'Maak je geen zorgen, ik ben heel wat gewend', zei ik bescheiden, 'Wat spelen we? Start tot Finish maar?'

'Goed'.

Als West raapte ik op, in de tweede hand:

- ♥ H874
- ♦ B753
- ♣ V952

Zuid, de mannelijke helft van een ouder echtpaar, opende 1♠, ik paste en Noords 3SA antwoord werd gealerteerd als een forcing verhoging met 2 van de 3 tophonneurs in troef. Zuids 4♦ rebid werd gealerteerd als 'vraagbod'.

'Waarnaar?' vroeg ik.

'Controles' kwam het pinnige antwoord van links.

Noords 4♠, ook weer gealerteerd, besloot het bieden.

W	N	O	Z
---	---	---	---

-	-	-	1♠
pas	3SA	pas	4♦
pas	pas	pas	pas

pas 4SA pas pas

'Ontkent een ruitencontrole zeker?', zei ik, met mijn vingers aan ♦3.

'Het ontkent een controle in de gevraagde kleur', antwoordde Zuid.

'En dat is toch ♦?'

'Nou kijk, als ik ♠A heb is het ♦, als ik ♠H heb ♥, en als ik ♠V heb ♣'.

Het duurde even voordat dit tot me was doorgedrongen. Het was duidelijk dat links wist welke kleur gevraagd werd door naar haar eigen bezit in ♠ te kijken. Vermoedelijk had rechts in de andere kleuren kunnen vragen door 4♣ of 4♥ te bieden. Maar wat was de bedoeling van al deze onzin? Tenslotte haalde ik mijn schouders op en bekeek mijn kaarten.

'Hela!' riep ik, 'Hoe kan ik nou weten waarmee ik uit moet komen?'

Rechts stak zijn rechter wijsvinger omhoog en haalde tegelijkertijd zijn linker wenkbrauw op.

'Aha!' zei hij.

Mijn Salomonsoordeel was uiteindelijk een troefstart, en het hele spel was:

Z / OW	♠ AH64		
	♥ T65		
	♦ HV64		
	♣ 76		
♠ 5	N	♠ B93	
♥ H874	W ☐	O ♥ 9	
♦ B753	Z	♦ T982	
♣ V952		♣ AH843	
	♠ VT872		
	♥ AVB32		
	♦ A		
	♣ BT		

Mijn partner scheen te vinden dat onze -480 normaal was, maar het ergerde me een beetje dat onze tegenstanders dit spel intelligent hadden kunnen bieden zonder de ♣-start weg te geven.

Gelukkig bemoeiden ze zich in het volgende spel niet met het bieden. Ik was geveer en opende 1SA, door partner tot 3 verhoogd. Na een start met ♠3 die naar Zuids vrouw liep, zag ik:

♠ AB4   ♠ 972

♥ AB9   ♥ T
 ♦ AV76   ♦ H94
 ♣ 853   ♣ ABT962

Dit leek een goede gelegenheid mijn partner te imponeren met mijn parentechniek: de start gewoon nemen en ♣ naar de AAS spelen, om Zuid niet aan slag te laten komen.

Maar eerst zou ik even kijken of ze vierde van boven startten; een blik op hun systeemkaart onthulde bij 'Uitkomsten' een rode stip die niet veel goeds voorspelde.

'Tegen SA 4e van boven met minder dan 7 punten' stond er; 'anders 3e of 5e van boven.

Oeps! Als ze met de vijfde van boven gestart was (en dat was waarschijnlijk, omdat ze met 4-4 of 4-5 in de hoge kleuren wel met ♥ zou zijn uitgekomen), zou het beter zijn de uitkomst te duiken en de dubbelsnit in ♣ te nemen, wat trouwens toch veiliger was.

Ik speelde dus ♠4, Zuid kwam ♥ na voor de 9 en heer. Er kwam ♥ terug en ik maakte 10 slagen. Een slechte score want het hele spel lag als volgt:

W / Allen	♠ T863		
	♥ H84		
	♦ T852		
	♣ V4		
♠ AB4	N	♠ 972	
♥ AB9	W ☐	♥ T	O
♦ AV76	Z	♦ H94	
♣ 853	♠ HV5	♣ ABT962	
	♥ V76532		
	♦ B3		
	♣ H7		

Ik maakte Zuid een compliment voor zijn switch.

'Gek dat u ♠H niet speelde', zei ik. 'Kon uw partner geen boer in vijven gehad hebben?'

'Nee, uit het biedverloop weet ik dat ze minder dan 7 punten heeft, dus de start moet vierde van boven zijn geweest. We hebben ontdekt dat we elkaars uitkomsten met dit systeem ongeveer drie van de vier keer kunnen lezen, en dat de leider vrijwel altijd moet raden'.

Partner scheen dit alles nogal makkelijk op te nemen, maar ik kon mijn ergernis niet onderdrukken. 'Kunnen die conventies eigenlijk wel?' vroeg ik haar toen de ronde was afgelopen. 'Ze mogen toch niet zomaar informatie uitwisselen zonder dat wij weten wat er aan de hand is?'

'Waarom niet? Ze hadden geen geheime afspraken, en je kunt ze niet dwingen te vertellen wat ze uit hun eigen kaarten kunnen afleiden'.

'Je hebt vast wel gelijk, maar het bevalt me niks'.

'Je zal nog wel meer tegen komen, ben ik bang', zei ze. 'Deze club is opgericht door een stel cryptoanalytici -amateurs en beroeps- en ze hebben een traditie voor het overdragen van informatie in code. Zie je de wedstrijdleader daar? Dat is Groenspin -hij wordt verondersteld de hand te hebben gehad in het breken van de 'Purple Code'. De dame tegen wie we net speelden ontwerpt industriële cryptosystemen, haar man werkt in de computerbeveiliging en dat kleine mannetje aan tafel 6 schrijft cryptogrammen voor een stuk of wat tijdschriften'.

Onze volgende tegenstanders waren een paar sinister uitziende jongemannen, waarschijnlijk studenten die als spion voor de CIA werkten.

Na tweemaal pas opende rechts met 1♥ en zijn partner alerteerde.

'Kan een uitkomst-aangevende psych zijn in een lange kleur met aas of heer aan top'.

Ik doubleerde, met de volgende os in mijn handen:

- ♠ AV5
- ♥ VT6
- ♦ AH42
- ♣ HV8

Links bood 1SA, gealerteerd: 'Toont de waarden voor een redoublet en belooft aas of heer in de geopende kleur'.

'Die troefhonneurs zitten ze wel hoog' dacht ik bij mezelf, maar het mechanisme werd al gauw duidelijk. Partner paste en rechts bood 2♣.

Alert: 'ontmaskert de psych als hij ♥A heeft, reëel als hij ♥H heeft'.

Links wist nu dus hoe het zat; zijn eigen ♥-honneur vertelt hem of partner een psych heeft. Het zag er naar uit dat dit zo was, maar hoe kreeg ik MIJN partner aan de praat?

2SA was zelfs voor mij te veel van het goede, dus probeerde ik het maar weer met een doublet. Links 2♥, pas, pas, en daar zat ik weer.

'Blijf kalm', zei een schel stemmetje in mijn achterhoofd, maar deze cryppies begonnen op mijn zenuwen te werken en ik doubleerde nogmaals.

Wilt u wel geloven dat rechts een echte derdehands opening had? 5-5 in harten en klaveren met 10 punten. Ik mocht als dummy het bloedbad in 2♠ gedubbeld gadeslaan.

En zo ging het maar door. In plaats van mij te amuseren en mijn partner beter te leren kennen raakte ik steeds meer gespist op het wreken van onze nullen.

Zij, daarentegen, begon zich te ontspannen en (geloof ik) zelfs enig plezier te krijgen in mijn onbehagen.

Tegen de tijd dat het laatste spel van de avond langskwam vertoonde ik, moet ik tot mijn schaamte bekennen, tekenen van actieve paranoia.

Als geveer, allen kwetsbaar, opende ik 1♦ met:

- ♠ T943
- ♥ HBT5
- ♦ AH42
- ♣ A

Links 1♠, partner 2♦ en rechts doubleerde, gealerteerd als een verhoging met ♠A of H. Dit was een conventie die ik wel kende, handig om partner te vertellen dat hij in de door hem geboden kleur kan uitkomen.

In de hoop ze op 3-niveau te kunnen opknopen koos ik voor een bescheiden zetje naar 3♦, en inderdaad ging het: pas, pas, 3♠.

Op het moment dat ik mijn hand uitstak naar de doublet-kaart kwam er een kalm alert-klopje.

'Ja?'

'Competitief als hij ♠A heeft, anders is het een manchepoging; 3♥ zou het omgekeerde betekend hebben'.

Het zou niet erg handig zijn geweest een manchepoging te dubbelen, maar wat ik deed was nog erger.

'Wat is het?' zei ik.

'Zoals ik zei, ofwel een....'

'WAT IS HET??'

Als een duiveltje uit een doosje verscheen de wedstrijdleader bij mijn schouder. Mijn partner glimlachte flauwtjes naar hem en haalde haar schouders op, alsof ze wilde zeggen: 'Sorry, ik weet dat hij niet één van ons is, maar ik dacht dat hij het aan kon'.

'Het gaat best, het gaat best', hield ik vol, terwijl ik kleine schuimvlokjes alle kanten op spatte. Van de daaropvolgende gebeurtenissen weet ik niet zo veel meer, maar ik herinner me een schermutseling, sussende woorden, en het gevoel dat mijn voeten het contact met de grond verloren. De volgende drie indrukken waren duisternis, asfalt en regen.

De rest ligt voor de hand. De volgende ochtend wist ik mij het gezicht van mijn partner nog wel te herinneren, maar haar naam had ze nooit gezegd. Elf achtereenvolgende nachtelijke excursies naar het gebouw leverden een lege zesde verdieping op, en tenslotte trof ik een groep bouwvakkers aan die een serie tandartsen-spreekkamers aan het maken waren. Ik spoorde de eigenaar van het gebouw op, die mij vertelde dat hij inderdaad de zesde verdieping aan ene Groenspin had verhuurd, echter maar één keer. Nee, hij had geen adres of telefoonnummer achtergelaten. Geen van de 8 Groenspinen in de telefoongids van Atlanta bracht me een steek verder.

In het jaar daarop legde ik verscheidene contacten in de cryptologische gemeenschap, maar tevergeefs. Niemand had ooit gehoord van een organisatie die de Cryppie-club heette, of van iemand met de naam Groenspin. En een lijst van mensen die aan de Purple Code gewerkt hebben bestaat niet. Voor zover iedereen wist was er absoluut geen relatie tussen cryptologie en het bridgespel.

Mijn plicht was duidelijk.